

men hvorledes kan det da forsvares, at man stadig kommer tilbage dertil igjen og anfører Udtrykkene i Adressen som Bevis for, at vi ikke ville, at Ministeriet skal være i Overensstemmelse med Landsthinget. Det er dog mærkeligt, at man vil holde paa, at et Ministerium skal være i Uoverensstemmelse med Folkethinget; hvorledes kan det forsvares? Man stiller det ikke frem, men det ligger jo deri, at man siger, at det er farligt at forlange, at Ministeriet skal være i Overensstemmelse med Folkethinget; deri er ligefrem udtalt en Mening om, at Ministeriet bør være i Uoverensstemmelse med Folkethinget. Hvorledes skalde imidlertid hele Regeringsformen kunne gaa fremad, naar det skalde kunne forlanges, at et Ministerium skalde være i Uoverensstemmelse med det ene af Rigsdagens Thing? Seg afviser altsaa enhver Udtalelse om, at vi kaldes et yderliggaaende Parti. Seg skal endnu kun tilføie, at vor hidtil værende Tausshed synes mig at være ganske naturlig forklaret deraf, at vi ikke have kunnet ønske at forhandle med Ministeriet om særskilte enkelte Love, før vi havde havt Velighed til lige overfor det at udtale os angaaende den almindelige politiske Stilling. Det er ikke vor Skyld, at det er trukket saa langt her, inden denne Forhandling kom, men vi have fastholdt den Ansuelse, vi havde, at det Første, hvorom vi i denne Samling forhandlede med Ministeriet, maatte være den politiske Stilling, og dette er nu opnaaet. Seg tror ikke, Noget med Rette skal kunne sige, at vi derved paa nogen Maade have forsinket, forvrølet eller forpustet Sagerne; de ligge i Uvalgene og ville vistnok efterhaanden komme frem. Naar de Herrer altsaa have været saa vrede over denne Tausshed, skulle de ikke lade deres Vrede derover gaa udover Solens Nedgang, thi de kunne stole paa, at de, naar vi komme til at tale, ville blive lige saa vrede over vor Tale, som de hidtil have været over vor Tausshed.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet:

Det er os jo tilstræffelig bekendt af en lang Erfaring, at naar en Forhandling om en enkelt Sag har været i flere Dage, kommer den meget let, for at der ikke skal fremkomme altfor mange Gjentagelser, til at brede sig ud over Meget, som kun staar i en fjernere, maaske endog meget fjern Forbindelse med den egentlige Gjenstand. Dette gjælder naturligvis i forhøiet Grad, naar der, som her, er Spørgsmaal om en Interpellation, hvis Gjenstand er af den Bestaafenhed, at det paa Forhaand maa siges, at det, der egentlig kunde tjene til at oplyse den, meget snart maa være bragt tilstede. Det forholder sig nemlig saaledes, at der ikke her, som ved saa mange andre Foredrag, kræves en nærmere Oplysning om Noget, som skalde være stet, og om hvorledes det var stet, men der forelaa jo her fuldstændig de Aktstykker, om hvilke der kunde være Tale.

Disse ere saa fuldstændig bekendte og saa længe bekendte, at der ikke kan være noget Egentligt at sige dertil, undtagen forsaavidt de, hvad der virkelig synes at være Tilfældet, allerede have været saa længe bekendte, at flere ærede Talere synes at have glemmt deres Indhold. Da saaledes selve Gjenstanden for Interpellationen laa for paa denne Maade, kunde det vistnok antages, og jeg tror ogsaa, at det viste sig, at efter den Udtalelse, som strax blev afgiven paa Ministeriets Begne af Conseilspræsidenten, og efter at denne igjen havde foranlediget en udførlig Fremstilling fra den ærede Ordfører for Interpellanterne, var i Grunden Interpellationen i det Væsentlige udtomt. Det er jo ganske vist Tilfældet, at der senere er fremkommet en hel Del, som ogsaa staar i Forbindelse med Interpellationen og den dertil knyttede Dagsorden, saaledes ogsaa en nærmere Betragtning, tilbøds historisk, af de her omhandlede Aktstykker — det har navnlig været Tilfældet med det ærede Medlem, der nu satte sig, at han er gaaet ind paa en udførlig Dmtale af et af disse Aktstykker, nemlig Ministeriets Udtalelse til Hans Majestæt. Det lod til, og hans Tale idag bestyrker det jo i høi Grad, at han havde faaet meget imod denne Udtalelse; han forsikrede, at han kunde sige endnu meget Mere, end han sagde, om den, men jeg tør dog forudsette, at det, han har sagt, er det Beste, han kunde sige derom. Seg skal med Hensyn til dette fremdeles indskrænke mig til de to Punkter af hans Udtalelse, som aabenbart vare de, hvorpaa han selv, dengang han i det tidligere Møde talte, lagde Hovedvægten, og hvortil han ogsaa idag er kommen tilbage, det ene, som er Begyndelsen af denne Udtalelse af Ministeriet, og det andet, som er dens Slutning. Hvad Begyndelsen angaar, maa jeg dog for at være fuldstændig korrekt sige, at det ærede Medlem begyndte med at udtale en Overensstemmelse med den, nemlig med den Sætning, at den tidligere Adresse var udgaaet fra og udelukkende støttet af et Parti, som alt i længere Tid havde indtaget en afgjort oppositionel Holdning overfor Ministeriet." Derved bemærkede han, at dette var ganske rigtigt, men han søiede dog til, at der strax fra Ministeriets Side var blevet begaaet en saadan Feiltagelse, som kunde berettigede ham til at kalde denne Fremstilling for Hans Majestæt fra Ministeriets Side aldeles ensidig og partisk, og det er jo et Punkt, hvortil baade han og ogsaa det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) kom tilbage under deres Udtalelser idag. Det ærede Medlem for Svendborg (S. N. Hansen) udtalte nemlig, at der her var lagt noget ganske Andet ind i den tidligere Adresse, end der virkelig laa deri, at der i denne ikke var brugt det Udtryk, at man havde forlangt, at Regeringen skalde være „i særlig Overensstemmelse med det af den almindelige Valgret udgaaede Thing," at der ikke forekom Uttringer om, at der „udelukkende" skalde tages Hensyn til dette